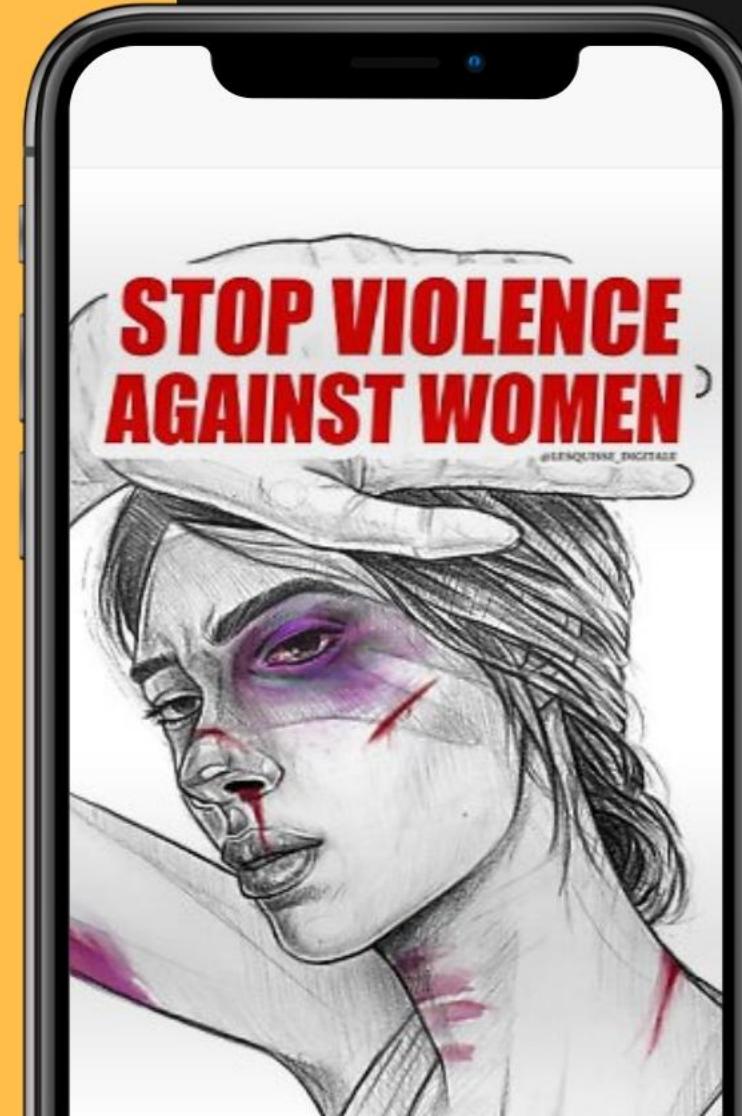

SREDNJA MEDICINSKA ŠKOLA SARAJEVO

Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama

SEKCIJA "CRVENI KRIŽ"
PROF. JASMINA PLEHO

Zašto se obilježava?

Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama

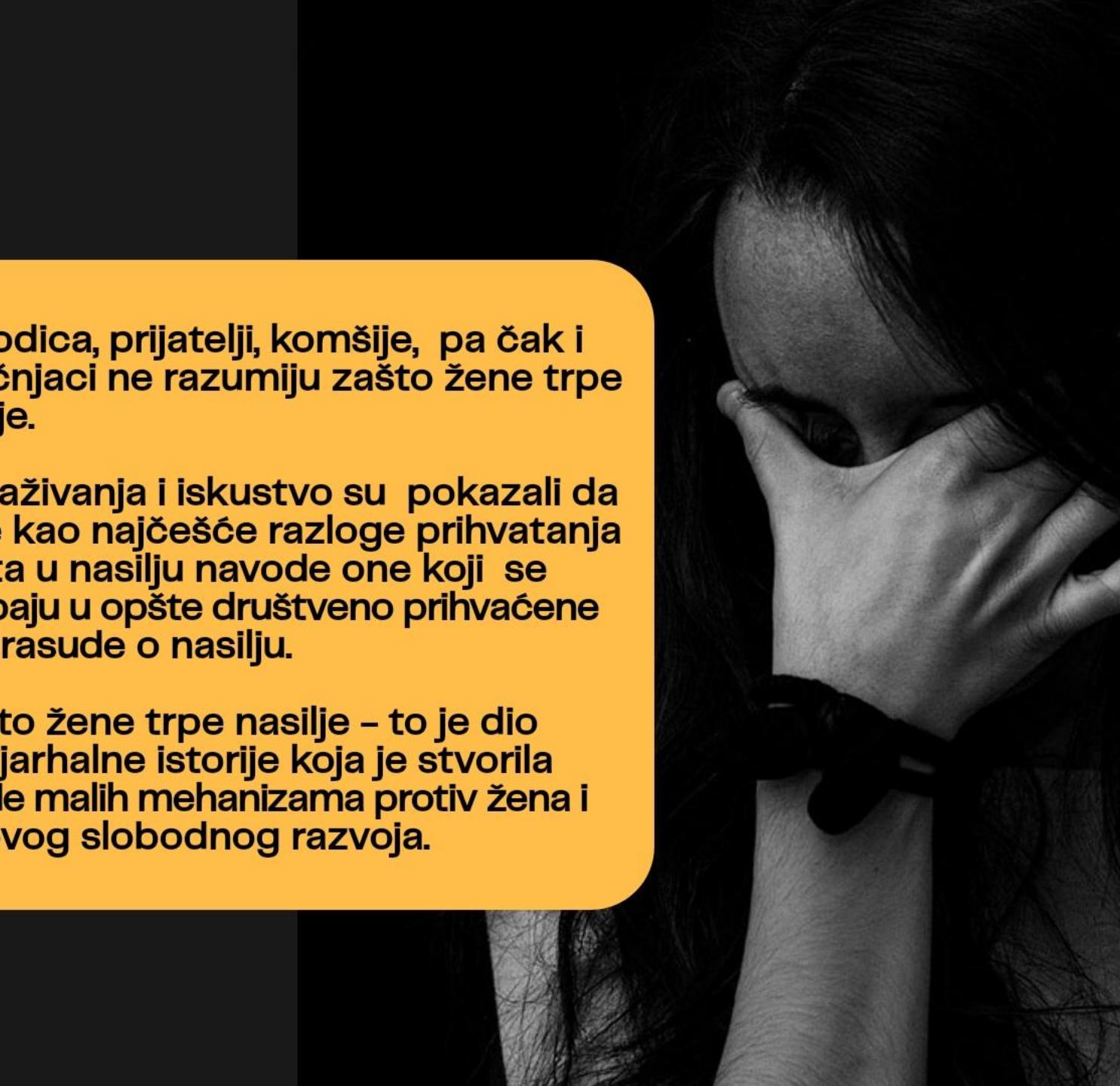
Odlukom Ujednjenih naroda od 17. decembra 1999. godine, obilježava se u znak sjećanja na dan kada je 25. novembra 1960. godine sestre Patriu, Minervu i Mariu Teresu Mirabal u Dominikanskoj republici brutalno dao ubiti diktator Rafael Trujillo.

Zašto žene trpe nasilje?

- Porodica, prijatelji, komšije, pa čak i stručnjaci ne razumiju zašto žene trpe nasilje.
- Istraživanja i iskustvo su pokazali da žene kao najčešće razloge prihvatanja života u nasilju navode one koji se uklapaju u opšte društveno prihvaćene predrasude o nasilju.
- Zašto žene trpe nasilje – to je dio patrijarhalne istorije koja je stvorila hiljade malih mehanizama protiv žena i njihovog slobodnog razvoja.

Nasilje u porodici

socijalni kontekst

- Nasilje je prisutno u širokom spektru ljudskih odnosa – između roditelja i djece, nastavnika/ca i učenika/ca, u politici, u ekonomiji i sl.
- Najčešći, a najskriveniji vid nasilja je nasilje muškaraca nad ženama, koje je uslovljeno nejednakom moći među polovima.
- Deklaracija o eliminisanju nasilja nad ženama ga definiše kao »svaki čin nasilja na osnovi razlike u polovima, koji rezultira u fizičkom, seksualnom ili psihološkom ozljeđivanju ili zlostavljanju žena, uključujući i prijetnje, prinudu ili lišavanje slobode.

Mehanizam održavanja nasilja su uvjerenja da je

- „moralna žena“ supruga, majka, domaćica
- problem supružnika- „privatna stvar“
- „žena je kriva, izazvala ga“ – osjećaj krivice žene
- „niko mi ne vjeruje“ – mjerodavna riječ muškarca
- „žene su mazohistkinje“
- „nasilnik je patološki slučaj“

Stavovi i predrasude koji doprinose nasilju u porodici

- Stavovi žena o rodnim ulogama i položaju žene u porodici oblikuju njihov pogled na svijet i utiču na njihovo ponašanje u međupartnerskim odnosima. Od stavova i predrasuda o položaju žene u porodici i društvu zavisiće i mogućnost prepoznavanja nasilja i stepen tolerancije nasilnog ponašanja partnera.

- Socijalno shvatanje nasilja u porodici i njegovi glavni akteri- bračni partneri, u razvijenim zemljama postali su značajna tema proučavanja sociologa i socijalnih psihologa tokom posljednje dvije decenije.

Ciklus nasilja u porodici

I FAZA

Prvu fazu čine manji incidenti koji izazivaju napetost a žena pokušava da je smiri

II FAZA

Druga faza je eskalacija nasilja muškarca, šok žene, nevjerica, poricanje da se to njoj dešava i traženje pomoći, ali se žena brzo vraća nasilniku.

III FAZA

Treća faza je period kajanja nasilnika, pravdanje i traženje krivice u nekome ili nečemu drugom., stid zbog nasilnog ponašanja, žaljenje, zaklinjanje da se to neće nikada više desiti. Slijedi pomirenje, žena vjeruje, žali ga i opršta mu.

Investiranje u zdravlje žene je najekonomičnija investicija u zdravstvu

obuhvata

- uticaj na zdravlje i preživljavanje djece,
- zdravlje žene – manje siromaštvo, riješeni problemi zdravlja žena- ženska radna snaga veća za 20%,
- zdravlje žene – veća produktivnost rada.

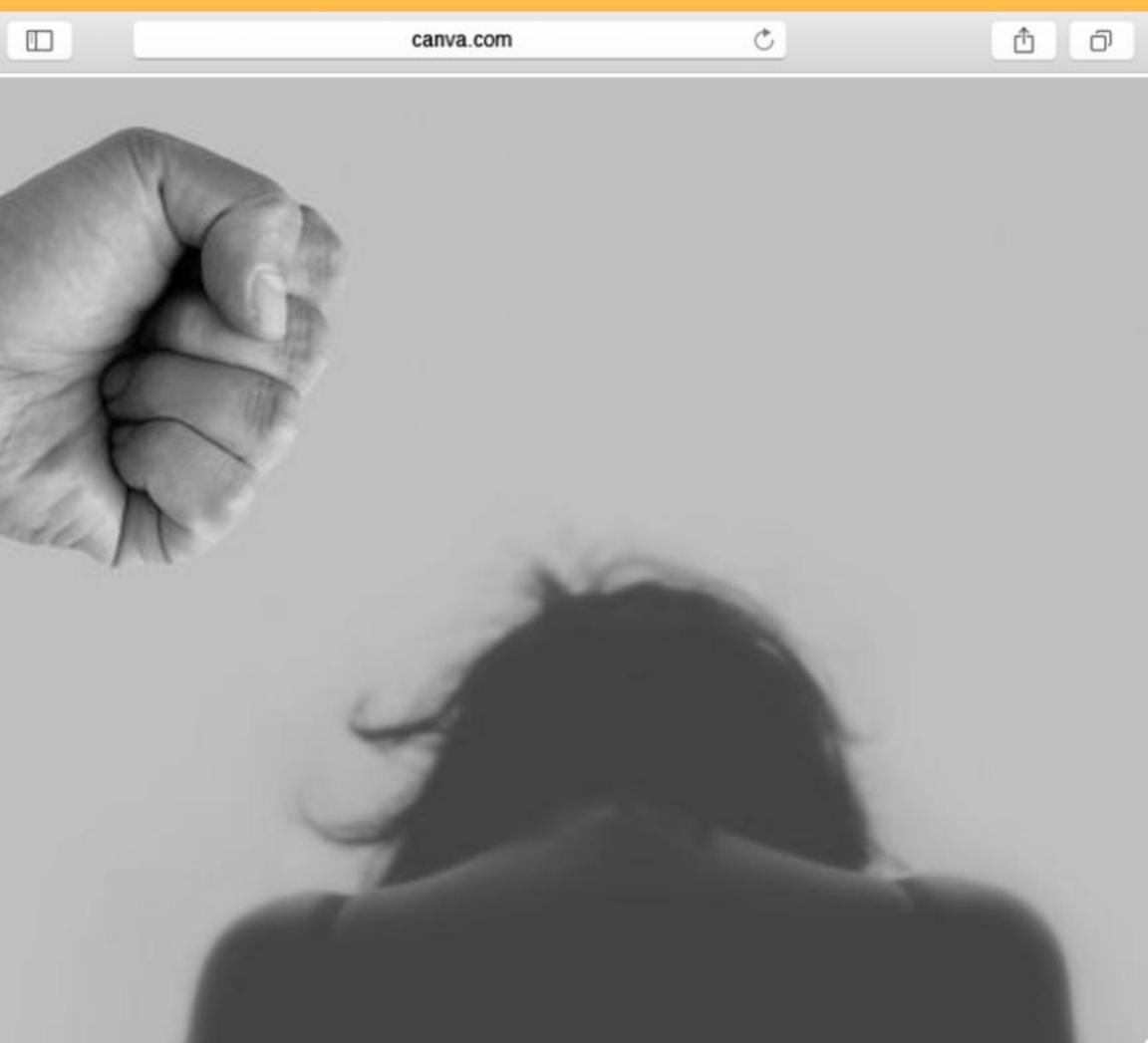
Seksualno zlostavljanje žena u 40% slučajeva dovodi do:

- abrazije i kontuzije na grudima nosu i licu,
- vaginalnih i perinealnih oštećenja, kontuzije i laceracije himena, vagine
- polno prenosivih infekcija, klamidija i gonoreja, HIV i dr;
- oko 5% žena ostaje neplanirano trudno.

Nasilje je često razlog drugih zdravstvenih problema

- šest puta je češća pomoć psihijatra pretučenim ženama
- pokušaj samoubistva je četiri puta češći kod zlostavljenih žena
- češće od ostalih žena zlostavljane su u riziku od zloupotrebe alkohola i drugih psihotaktivnih supstanci;
- svaka treća žena u hitnoj pomoći je žrtva nasilja;
- povećana smrtnost zbog nasilja – ubistva i samoubistva.

Porodično nasilje je “skrivena epidemija” i uzrok hroničnog stresa. Dugotrajni stres izaziva pad imuniteta i čitav niz bolesti (čir, visok krvni pritisak, srčane bolesti, maligne bolesti).

Nasilje nad ženama u Bosni i Hercegovini

- Rezultati za Bosnu i Hercegovinu pokazuju da tri od pet žena smatra da je nasilje nad ženama uobičajena pojava u njihovim zajednicama.
- Četiri od deset žena u našoj zemlji izjavile su da su pretrpjele psihološko, fizičko ili seksualno nasilje nakon navršene 15. godine života, od strane partnera ili drugih osoba.
- Gotovo polovina ispitanih žena smatra da je nasilje u porodici privatna stvar, a više od 40 posto njih ne zna šta treba činiti ako dožive nasilje.
- Većina žena ne prijavljuje nasilje koje doživi, navodeći sram, materijalnu ovisnost/probleme, nedostatak informacija, nepovjerenje u službe i, u konačnici, strah, kao razloge zbog kojih ne prijavljuju nasilje relevantnim institucijama.

Karakteristike nasilnika

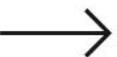
- imaju nisku razinu samopoštovanja, nesigurni su u sebe
- krive druge za svoje vlastite osjećaje i jako su manipulativni
- moguće je da su imali zlostavljanje u obitelji
- mogu biti okrutni prema životinjama i djeci
- smatraju da je način za rješavanje problema nasilje
- koriste verbalne prijetnje opravdavajući se da tako svi govore
- čvrsto stoji uz stav da muškarac ima više ovlasti nego žena, da su žene inferiornije, glupe, i nesposobne biti potpune bez muškarca i veze
- kontroliraju druge, na taj način da ne dopuštaju da drugi donose vlastite odluke
- mogu imati nerealna očekivanja, da ih partner ispunjava sva njihova očekivanja
- mogu tražiti od partnera da tijekom seksa oni imaju glavnu ulogu i da partner glumi bespomoćnu žrtvu

Nasilnik u vezi

- neprestano okrivljuje za nevjeru
- zabranjuje i sprečava partnera da vidi prijatelje ili obitelj, da ide na posao ili školu
- kontrolira novac
- ponižava partnera pred drugima
- uništava partnerovu imovinu
- prijeti nasiljem, prema partneru, životinjama, djeci pa često to i napravi
- tjera na seksualni odnos bez pristanka
- okrivljuje partnera za njegovo ponašanje

Kako možete pomoći sebi?

RAZGOVARAJTE SA NEKIM

Recite prijateljici ili nekoj osobi u koju imate poverenja šta vam se dogodilo. Iskustva nasilja se ne zaboravljaju, ali njihova bolna dimenzija može da se umanji. Sutanja nas neće spasiti, a nasilnik profitira na našem čutanju, jer mu to daje slobodu da nastavi sa nasiljem.

Kako možete pomoći sebi?

VOLITE SEBE

Ako trpite dugotrajno zlostavljanje i vjerujete da se on neće promeniti, vjerujte sebi. Vaše iskustvo o nasilju koje trpite je mjerodavnije nego bilo čiji savjeti. Vi ste u pravu. Vrednjujte svoje iskustvo. Važno je da sada ne krenete da se kažnjavate zbog toga. Budite nježni prema sebi. Volite sebe.

Kako možete pomoći sebi?

PRIJAVITE POLICIJI

Policija je dužna da reaguje po službenoj dužnosti – kada vi prijavite nasilje, oni treba da podnesu krivičnu prijavu.

Prijavljivanje može biti teška odluka jer se žene boje još većeg nasilja. To je veliki korak, jer se muškarcu daje do znanja da ima neko moćniji od njega, i da je nasilje zločin.

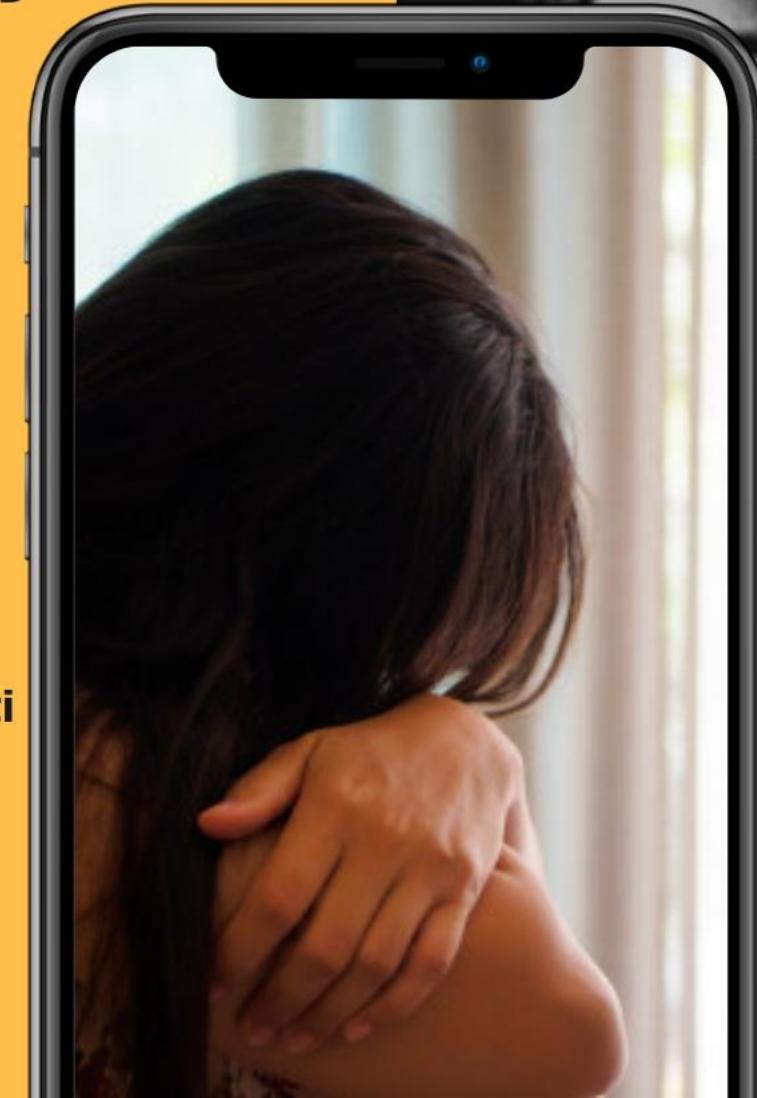

SOS crvena linija za žrtve nasilja

SOS crvena linija – 033 222 000 – je broj telefona koji građankama/ima Kantona Sarajevo, i šire, omogućava da tokom 24 sata prijave bilo koji oblik nasilja u porodici: fizičko, psihološko, seksualno i ekonomsko nasilje.

Nakon prijave nasilja, koja može biti anonimna, dobit će adekvatnu informaciju na koji način pristupiti rješavanju problema nasilja ili sprečavanju nasilja, tj. kome se obratiti za dalju pomoć.

U slučaju potrebe, nakon telefonske prijave može se koordinirati intervencija policije i nadležne službe socijalne zaštite, odnosno postoji mogućnost koordinacije zbrinjavanja u Sigurnu kuću.

Hvala na pažnji!

